

УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ

СА ПРИВРЕМЕНИМ СЕДИШТЕМ У КОСОВСКОЈ МИТРОВИЦИ

П Р А В И Л Н И К

**О РАДУ ЕТИЧКОГ ОДБОРА УНИВЕРЗИТЕТА У ПРИШТИНИ
И ЕТИЧКИХ КОМИСИЈА И ПОСТУПКУ УТВРЂИВАЊА
НЕАКАДЕМСКОГ ПОНАШАЊА**

Косовска Митровица, мај 2018. године

УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ

Бр.

Датум:

На основу члана 58. став 3. тачка 9. Закона о високом образовању („Службени гласник Републике Србије“, бр. 88/2017), члана 16 и члана 70. став 24. Статута Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, члана 42. став 6. Кодекса о академском интегритету Универзитета у Приштини, Сенат Универзитета на седници одржаној дана 29. маја 2018. године, доноси

ПРАВИЛНИК О РАДУ ЕТИЧКОГ ОДБОРА УНИВЕРЗИТЕТА У ПРИШТИНИ И ЕТИЧКИХ КОМИСИЈА И ПОСТУПКУ УТВРЂИВАЊА НЕАКАДЕМСКОГ ПОНАШАЊА

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником ближе се уређује састав, надлежност и начин рада органа и тела за вођење поступка утврђивања повреда Кодекса о академском интегритету Универзитета у Приштини (у даљем тексту: Кодекс).

Члан 2.

Универзитет у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици (у даљем тексту: Универзитет), факултети у његовом саставу и сви чланови универзитетске заједнице, дужни су да сарађују са органима и телима из овог правилника, и да им на њихов захтев достављају податке који су важни за одлучивање.

У случају непоштовања обавезе из става 1. овог члана, против одговорних лица може бити покренут поступак за утврђивање повреде Кодекса.

Члан 3.

Поступак за утврђивање повреде Кодекса је бесплатан, а свака странка сноси своје трошкове.

Члановима етичких комисија и Етичког одбора, Универзитет, односно факултет, обезбеђује правну помоћ и сноси трошкове поступка уколико против њих буде покренут поступак у вези са чланством, активностима и иступањем у тим телима.

II САСТАВ И НАДЛЕЖНОСТ ОРГАНА И ТЕЛА

Члан 4.

У поступку утврђивања неакадемског понашања учествују: етичке комисије факултета, наставно-научна већа факултета/наставно уметничко-научно веће факултета, стручне комисије, декани, односно ректор, Етички одбор и Сенат Универзитета.

Етичка комисија

Члан 5.

Председника и чланове Етичке комисије именује веће факултета, на предлог декана, уз консултације са катедрама, одсецима и департманима.

Етичка комисија има најмање 5 (пет) чланова, од којих су најмање 3 (три) из реда наставног особља, 1 (један) студент и један запослени у стручној служби. За сваког члана комисије именује се заменик. Заменик, у случају одсутности или спречености члана присуствује седницама и има иста права и обавезе као и члан.

Етичка комисија има секретара кога именује декан. Секретар врши стручно-административне послове за потребе Етичке комисије. Води евиденцију о изреченим мерама, даје потребна обавештења учесницима у поступку и обавља друге послове по налогу председника Етичке комисије.

Мандат чланова Етичке комисије траје 4 (четири) године и они могу бити поново именовани. Мандат представника студената траје 1 (једну) годину.

Етичка комисија одлучује већином гласова укупног броја чланова.

Заменика председника бирају чланови Етичке комисије на конститутивној седници.

Етичком комисијом руководи председник, којег у случају његове одсутности или спречености да обавља своје дужности, замењује заменик председника.

Сходно члану 37. став 4. Кодекса, Етичка комисија даје мишљење поводом захтева за утврђивање неакадемског понашања (у даљем тексту: захтев).

Седница Етичке комисије

Члан 6.

Позив за седницу Етичке комисије садржи дан, час и место одржавања седнице и предлог дневног реда.

Седници присуствују чланови Етичке комисије који имају право гласа (5 чланова), а у њиховом одсуству мењају их заменици.

Дневни ред седнице утврђују чланови Етичке комисије већином гласова.

Председник Етичке комисије отвара седницу када констатује да има кворума за рад Комисије, када седници присуствује проста већина чланова или заменика.

Етички одбор

Члан 7.

Чланове Етичког одбора именује Сенат Универзитета на предлог ректора.

Етички одбор има 7 (седам) чланова, од којих су 5 (пет) из реда наставника и то по 1 (један) из сваког поља наука, 1 (један) из реда студената, 1 (један) из реда запослених у стручној служби. За сваког члана Етичког одбора именује се заменик. Заменик, у случају одсутности или спречености члана, присуствује седницама и има иста права и обавезе као и члан.

Етички одбор има секретара кога именује ректор. Секретар врши стручно-административне послове за потребе Етичког одбора. Води евиденцију о изреченим мерама, даје потребна обавештења учесницима у поступку и обавља друге послове по налогу председника Етичког одбора.

Мандат чланова Етичког одбора траје 4 (четири) године и они могу бити поново именовани. Мандат представника студената траје 1 (једну) годину.

Етички одбор одлучује већином гласова укупног броја чланова.

Председника и заменика председника бирају чланови Етичког одбора на конститутивној седници.

Етичким одбором руководи председник, којег у случају његове одсутности или спречености да обавља своје дужности, замењује заменик председника.

Етички одбор даје мишљења поводом правних лекова у другостепеном поступку за утврђивање повреде Кодекса.

Сходно члану 37. став 5. Кодекса, Етички одбор даје мишљење поводом захтева за утврђивање неакадемског понашања.

Седница Етичког одбора

Члан 8.

Позив за седницу Етичког одбора садржи дан, час и место одржавања седнице и предлог дневног реда.

Седници присуствују чланови Етичког одбора који имају право гласа (7 чланова), а у њиховом одсуству мењају их заменици.

Дневни ред седнице утврђују чланови Етичког одбора већином гласова.

Председник Етичког одбора отвара седницу када констатује да има кворума за рад Комисије, када седници присуствује проста већина чланова или њихових заменика.

Записници

Члан 9.

Сваки орган који учествује у поступку утврђивања неакадемског понашања дужан је да води записник у писаној форми о оној фази поступка коју сам спроводи, као и о поднесцима који су достављени.

Записнике и поднеске доставља следећем поступајућем органу, након што изврши све потребне радње своје фазе поступка и учесницима поступка.

III ПОСТУПАК УТВРЂИВАЊА НЕАКАДЕМСКОГ ПОНАШАЊА

Захтев за утврђивање неакадемског понашања

Члан 10.

Поступак пред Етичком комисијом, односно Етичким одбором (када поступа у првостепеном поступку) покреће се подношењем захтева за утврђивање неакадемског понашања.

Захтев могу поднети запослени на Универзитету или другој високошколској установи, студенти и друга физичка лица (у даљем тексту: акузатори), као и органи и тела Универзитета и других високошколских установа, када се основано сумња да је дошло до повреде Кодекса.

Захтев се подноси Етичкој комисији матичне установе у којој је лице против кога се подноси захтев запослено или је било запослено, завршило студије, односно одбранило рад (у даљем тексту: матична установа).

Захтев се подноси Етичком одбору уколико је лице против кога се подноси захтев орган пословођења факултета, односно запослено или било запослено у Секретаријату Универзитета.

Захтев мора да буде разумљив, јасно одређен и у њему треба да буду наведени и образложени елементи који указују на неакадемско понашање уз приложене одговарајуће доказе.

Захтев мора да садржи опште елементе да би се по њему могло поступити:

- назначење органа којем се упућује;
- личне податке: име и презиме, адресу пребивалишта или боравишта, односно седишта, научно звање подносиоца захтева;
- назначење лица против кога је поднета захтев.

Уколико подносилац захтева изричито затражи, његови лични подаци морају се третирати као поверљиви, и могу бити доступни само члановима органа поступка.

Члан 11.

Обавезни посебни елементи захтева за покретање поступка, поред општих наведених у члану 10. став 6. овог правилника су:

- образложење захтева, тј. чињенични опис неакадемског понашања;
- докази којима се чини вероватним да је дошло до неакадемског понашања;
- предлог мера;
- потпис подносиоца захтева.

Послужбање са нејошћуним и неуредним захтевом

Члан 12.

Непотпун и неуредан захтев вратиће се подносиоцу и одредити рок од 8 (осам) дана од дана пријема за отклањање недостатака.

Уколико се у остављеном року не отклоне недостаци, захтев ће се решењем одбацити.

Захтев по коме није могуће поступити услед недостака процесних претпоставки из члана 10. став 6. овог правилника, одбацује се решењем.

Захтев по којем није могуће поступати због ненадлежности, одбацује се решењем.

Решење из ст. 2. 3 и 4. овог члана, доставља се подносиоцу захтева, када достављање није могуће, објављује се на огласној табли факултета, односно Универзитета.

Када захтев буде исправљен, односно допуњен и предат у предвиђеном року, сматраће се да је поднет оног дана када је први пут био поднет.

Члан 13.

Уредан захтев се у року од 8 (осам) дана од пријема доставља лицу против којег је поступак покренут ради писаног изјашњења у року од 15 дана од дана пријема. Достављање је могуће и путем електронске поште.

Уколико Етичка комисија, односно Етички одбор закључи да лице против кога је поступак покренут избегава да прими захтев, односно да се о њему изјасни, донеће, у року не краћем од 25 (двадесет пет) и не дужем од 30 (тридесет) дана од дана када јој је захтев достављен, закључак да постоји основана сумња на постојање неакадемског понашања

Председник Етичке комисије, односно Етичког одбора када поступа у првом степену сазива седницу у року 30 дана од дана пријема уредног захтева.

Етичка комисија, односно Етички одбор може од подносиоца захтева да затражи и додатна појашњења, уколико је то неопходно за вођење поступка.

Етичка комисија, односно Етички одбор даје мишљење на основу навода и података из захтева, предметне документације, и по потреби, додатних појашњења.

Етичка комисија, односно Етички одбор одлучује простом већином гласова укупног броја чланова. Члан чији став или предлог нису уврштени у мишљење Етичке комисије, има право да издвоји своје мишљење. Издвојено мишљење се доставља уз мишљење Етичке комисије.

Етичка комисија и Етички одбор дају мишљења у писаном облику, у року од 8 (осам) дана од дана пријема писаног изјашњавања лица против кога је поступак покренут. Уколико је у току поступка Етичка комисија, односно Етички одбор затражио додатна појашњења, овај рок се рачуна од дана њиховог достављања. Рокови не теку за време зимског и летњег распуста.

Члан 14.

Уколико постоји основана сумња на постојање неакадемског понашања у виду плагирања, лажног ауторства, измишљања и кривотворења резултата и аутоплагирања, у року од 8 (осам) дана од дана пријема писаног изјашњења, односно од доношења закључка у случају недостављања писаног изјашњења, Етичка комисија доставља захтев већу факултета да образује Стручну комисију. Етички одбор доставља захтев Сенату Универзитета да образује Стручну комисију.

Члан 15.

Уколико постоји основана сумња на постојање неакадемског понашања које Кодекс дефинише као мање повреде академског интегритета, у року од 8 (осам) дана од дана пријема писаног изјашњења, односно од доношења закључка у случају недостављања писаног изјашњења, Етичка комисија, односно Етички одбор доносе првостепено решење.

Етичка комисија, односно Етички одбор може захтевати додатна појашњења и додатне доказе, али овај поступак не може трајати дуже од 30 дана од дана пријема писаног изјашњења, односно од доношења закључка у случају недостављања писаног изјашњења, и донети првостепено решење.

Члан 16.

Етичка комисија, односно Етички одбор ће одбити захтев када утврди да је неоснована сумња у постојање повреде академског понашања. Захтев се одбија решењем.

У случају из става 1. овог члана, Етичка комисија, односно Етички одбор је дужна да размотри и утврди да ли захтев садржи елементе лажне или шиканирајуће пријаве, и да у случају њиховог постојања покрене поступак за утврђивање одговорности подносиоца захтева.

Члан 17.

Стручна комисија има 4 (четири) члана, од којих:

1. 2 (два) члана из одговарајуће научне области, које именује веће факултета, односно Сенат Универзитета у поступцима када је поступак покренут против органа пословођења факултета, односно запослених у Секретаријату Универзитета;
2. 1 (један) члан кога именује ректор Универзитета, на предлог Сената Универзитета, а који није запослен у матичној установи;
3. 1 (један) члан кога именује Национални савет за високо образовање, а који није запослен у матичној установи.

На првој наредној седници, већа факултета, односно Сенат Универзитета, дужни су да констатују образовање стручне комисије, да именују 2 (два) њена члана и да упуте захтеве органу пословођења Универзитета и Националном савету за високо образовање да именују по 1 (једног) члана стручне комисије.

Универзитет и Национални савет за високо образовање дужни су да именују по једног члана стручне комисије у року од 30 (тридесет) дана од дана пријема захтева матичне установе, о чему обавештавају орган пословођења матичне установе.

Стручна комисија сматраће се образованом 2 (два) дана након пријема обавештења, од стране органа пословођења матичне установе, о именовању екстерних чланова стручне комисије.

Члан стручне комисије не сме се налазити у сукобу интереса.

Декан матичне установе, односно ректор Универзитета дужни су да одмах донесу решење о образовању и саставу стручне комисије и да га доставе њеним члановима.

У саставу стручне комисије не могу да буду наставници или истраживачи који су претходно написали позитивну рецензију рада, ментор и чланови комисије за оцену и комисије за одбрану, потписници званичних извештаја, као ни акузатор.

Члан 18.

Стручна комисија у року од 60 (шездесет) дана од дана образовања доставља Етичкој комисији, односно Етичком одбору (када поступа у првостепеном поступку) образложено стручно мишљење. На образложени предлог стручне комисије, овај рок у изузетним случајевима може бити продужен за додатних 30 дана. У ове рокове не рачуна се период између 15. јула и 20. августа.

Стручна комисија може, у свакој фази свога рада, да органу пословођења матичне установе упутити образложени предлог да суспендује лице против кога је поступак покренут до окончања тог поступка.

Члан 19.

На основу стручног мишљења Стручне комисије и писаног изјашњења лица за које постоји основана сумња да се неакадемски понашало, Етичка комисија, односно Етички одбор (када поступа у првостепеном поступку) у року од 15 (петнаест) дана од дана достављања стручног мишљења саставља извештај са мишљењем и доставља га органу пословођења матичне установе.

Етичка комисија и Етички одбор (када поступа у првостепеном поступку) може органу пословођења матичне установе упутити образложени предлог да суспендује лице против кога је поступак покренут до окончања тог поступка.

Члан 20.

Уколико утврди постојање неакадемског понашања, Етичка комисија, односно Етички одбор може у оквиру извештаја предложити и да мере за повреду Кодекса буду изречене ментору, рецензентима и члановима комисија за писање извештаја о наставном и научноистраживачком раду.

Уколико Етичка комисија, односно Етички одбор утврди да није било повреде академског интегритета, и да се пријава претежно заснива на неистинитим наводима, односно да садржи шиканирајуће елементе, покренуће поступак утврђивања одговорности акузатора.

Члан 21.

Извештај Етичке комисије, односно Етичког одбора, орган пословођења матичне установе одмах доставља већу факултета, односно Сенату Универзитета, ради одлучивања.

Веће факултета, односно Сенат Универзитета, доноси одлуку по извештају Етичке комисије, односно Етичког одбора на првој наредној седници.

На основу одлуке већа факултета, односно Сената Универзитета којом је утврђено неакадемско понашање, декан матичне установе, односно ректор у року од 15 (петнаест) дана изриче меру за повреду Кодекса.

Изрицање мера представља израз неслагања универзитетске академске заједнице са недопуштеним понашањем из Кодекса, као друштвено неприхватљивим поступањем. Мере имају првенствено за циљ безусловно ограђивање Универзитета и факултета од наведеног понашања, као и упућивање поруке најширој јавности да су такви облици понашања непримерени члановима универзитетске академске заједнице.

Повреду академског интегритета не представљају радње, проистекле из грешке иза које стоје часне намере, а која је довела до занемарљивог обима плагијата, односно аутоплагијата. Постојање грешке иза које стоје часне намере и занемарљивог обима плагијата, односно аутоплагијата мора бити образложено у извештају Етичке комисије, односно Етичког одбора.

Последицаи њо жалби

Члан 22.

Лице против којег је изречена мера и подносилац захтева могу у року од 15 (петнаест) дана од дана пријема решења поднети жалбу Етичком одбору као другостепеном органу за професионалну етику.

Приликом разматрања жалбе, Етички одбор може да затражи и додатна објашњења од свих учесника у поступку и других стручних лица.

У року од 60 (шездесет) дана од дана пријема жалбе, Етички одбор доноси решење којом потврђује или преиначује првостепено решење, или га поништава и враћа на поновно одлучивање.

Решење Етичког одбора доставља се жалиоцу, матичној установи и Националном савету за високо образовање.

Решење Етичког одбора је коначно.

Члан 23.

Лице против којег је Етички одбор изрекао меру у првом степену може у року од 15 дана од дана пријема решења поднети жалбу Сенату Универзитета као другостепеном органу за професионалну етику.

Приликом разматрања жалбе, Сенат Универзитета може да затражи и додатна објашњења од свих учесника у поступку и других стручних лица.

У року од 60 (шездесет) дана од дана пријема жалбе, Ректор Универзитета доноси решење на основу одлуке Сената Универзитета, којом потврђује или преиначује првостепено решење, или је поништава и враћа на поновно одлучивање.

Решење ректора Универзитета донето на основу одлуке Сената Универзитета доставља се жалиоцу, матичној установи и Националном савету за високо образовање.

Решење ректора Универзитета донето на основу одлуке Сената Универзитета је коначно.

Члан 24.

Факултет, односно Универзитет је дужан да коначно решење којом се изриче мера за повреду Кодекса у року од осам дана од дана коначности проследи Националном савету за високо образовање.

Члан 25.

У случају појављивања нових чињеница које су од значаја за доношење одлуке, а које нису биле познате док је вођен поступак утврђивања неакадемског понашања, Етичка комисија матичне установе и Етички одбор може, по подношењу образложеног захтева или на сопствену иницијативу, покренути обнову тога поступка.

IV ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 26.

Правилник о раду Етичког одбора Универзитета у Приштини и Етичких комисија и поступку утврђивања неакадемског понашања примењују се и на све започете поступке и накнадно откривене случајеве неакадемског понашања.

Члан 27.

Правилник ступа на снагу 8 (осмог) дана од дана усвајања и објављивања на интернет страници Универзитета.

Факултети Универзитета дужни су да донесу своје правилнике урађене у складу с овим правилником.

РЕКТОР

Проф. др Раде Грбић